

Dosavadní držitelé Ceny

(datum / Cenu za předchozí rok získalo město //
na Cenu byla vedle vítěze nominována města)

27. 4. 1995	Svitavy	
18. 4. 1996	Kadaň	Třeboň
18. 4. 1997	Třeboň	Jimramov, Klášterec n.O. Štramberk
17. 4. 1998	Kroměříž	Budyně n.O. Kutná Hora
16. 4. 1999	Klášterec n.O.	Jindřichův Hradec
17. 4. 2000	Kutná Hora	Jindřichův Hradec
17. 4. 2001	Litomyšl	Litomyšl Česká Kamenice Loket
17. 4. 2002	Nový Jičín	Prachatice Františkovy Lázně
17. 4. 2003	Prachatice	Prachatice Chrudim Příbor
28. 4. 2004	Spálené Poříčí	Karviná Nové Hradky
27. 4. 2005	Františkovy Lázně	Boskovice Česká Kamenice
18. 4. 2006	Česká Kamenice	Uherské Hradiště Polná
18. 4. 2007	Polná	Cheb Šternberk
16. 4. 2008	Jindřichův Hradec	Šternberk Uherské Hradiště
16. 4. 2009	Šternberk	Beroun Jilemnice
13. 4. 2010	Beroun	Jilemnice Uherské Hradiště

Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska

Český národní komitét ICOMOS

Ministerstvo kultury ČR

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

ve spolupráci s

Kanceláři prezidenta republiky

Správou Pražského hradu

pořádají

Slavnostní setkání u příležitosti

**Mezinárodního dne památek a sídel
a udělení**

**Ceny za nejlepší přípravu a realizaci
Programu regenerace městských
památkových rezervací a městských
památkových zón za rok 2010**

Kulturní program

Lenka Filipová

– kytara

Jindřich Koníř

– klavír

Tomas Albinoni

- ADAGIO

Mauro Giuliani

- III. věta ze sonáty C dur

Antonio Vivaldi

- I. věta koncert D dur

Mezinárodní den památek a sídel (MDPS)

Den, kdy členské státy UNESCO organizují akce, které slouží k popularizaci a propagaci významu zachování památek a historických sídel v zájmu zachování kontinuity kultury a civilizace.

Poprvé byl tento den slaven v roce 1983 v Tunisu. Na návrh delegací Tunisu, Alžíru, Senegalu, Francie, Pákistánu, Mexika a Brazílie byla v Paříži v listopadu 1983 přijata Generální konference UNESCO rezoluce, již členské státy UNESCO vyhlásily 18. duben Mezinárodním dnem památek a sídel. V naší zemi se této iniciativy ujal Český národní komitét ICOMOS, který k příležitosti oslavy MDPS uspořádal v letech 1991-1995 semináře pro odbornou veřejnost.

Význam MDPS pro propagaci svých cílů a svého poslání si brzy po svém založení uvědomilo i SHS ČMS. Ale trvalo dlouhých pět let, než mohl být od roku 1996 každý 18. duben i v naší zemi spojován s prestižní oslavou svátku památek a historických sídel, při níž dochází ke šťastnému spojení oslavy MDPS s ceremonielem udělování cen za úspěšné počiny v oblasti péče o památky.

Cena za nejlepší přípravu a realizaci Programu regenerace MPR a MPZ

Po zakotvení Programu regenerace MPR a MPZ do života historických sídel přišlo Sdružení s myšlenkou oceňovat ta města, která dosáhnou na tomto poli nejlepších výsledků. Proto byla na základě usnesení vlády České republiky č. 209/1992 dne 2. 11. 1994 podepsána zřizovací listina Ceny za nejlepší přípravu a realizaci Programu regenerace MPR a MPZ. Signatáři tohoto dokumentu byli reprezentanti subjektů garantujících Cenu - ministr kultury, ministr hospodářství (později převzal garanci ministr pro místní rozvoj) a předseda SHS ČMS.

Cena sestává z monumentálního uměleckého díla z českého křišťálu vyrobeného firmou Růckl Crystal, a. s., sklárna v Nižboru, symbolizujícího historická sídla (je majetkem Sdružení a na volnou plochu tohoto uměleckého díla jsou připsovány vítězové Ceny); replika Ceny je předávána vítěznému městu. K ocenění dále náleží pamětní grafický list a finanční částka 1 000 000 Kč.

Letos získávají ocenění také jednotliví krajští vítězové - obdrží pamětní grafický list od Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska a finanční částku 100 000 Kč od Ministerstva kultury. Dále dvě nominovaná města obdrží grafický list a finanční příspěvek 100 000,- Kč od Ministerstva pro místní rozvoj.

Polička – MPZ

Pardubický kraj

Královské město Polička leží v blízkosti zemské hranice Čech a Moravy, přibližně 17 km od Svitav. V současné době zde žije necelých 9 tisíc obyvatel.

Město bylo založeno Přemyslem Otakarem II. v roce 1265. Lokaci provedl Konrád z Limberka, který přivedl osadníky z Německa. Město prosperovalo. V roce 1305 byla již Polička zmiňována, jako královské věnné město, v průběhu 2. pol. 14. století bylo město vydlážděno, stavěly se kamenné domy a městské hradby. V roce 1613 zasáhl město ničivý požár a v dalších letech třicetiletá válka. Rozkvět nastal v 18. století s barokní přestavbou. Na náměstí byl vystaven morový sloup a radnice. Tato podoba se uchovala do dalšího požáru v roce 1845. Po požáru musel být stržen i původní kostel sv. Jakuba, na jehož místě byl vystavěn kostel nový. V kostelní světnice povězného se narodil v roce 1890 hudební skladatel Bohuslav Martinů.

Městská památková zóna Polička byla vyhlášena v roce 1990. Je unikátním urbanistickým celkem se zachovalou původní parcelací s převážnou částí původního fortifikačního systému. V roce 1994 zastupitelstvo města schválilo Program regenerace MPZ Polička. V rámci plnění Programu regenerace se podařilo obnovit kostel sv. Michaela, radnici, restaurovat dvě kašny a morový sloup na náměstí, průběžně provádět obnovu kostela sv. Jakuba a městských hradeb, jejichž základní obnova se blíží ke konci. Provedena byla rekonstrukce Městského muzea s galerií, kde byl vybudován a v roce 2009 zpřístupněn Památník B. Martinů.

V roce 2008 došlo k prohlášení radnice za národní kulturní památku a v roce 2010 byl za národní kulturní památku prohlášen také kostel sv. Jakuba. Na území MPZ se nachází dalších 66 nemovitých kulturních památek.

V roce 2010 se v rámci Programu regenerace prováděla obnova dalšího úseku městského opevnění. Město v současné době dokončuje celkovou obnovu náměstí započatou v loňském roce. Město Polička vlastní hrad Svojanov, který se nachází mimo památkovou zónu, ale je nutno zmínit, že město hrad provozuje a provádí jeho obnovu.

Kulturní aktivity města se především odvíjejí od místního rodáka B. Martinů.

Prachatice – MPR

Jihočeský kraj

Město Prachatice se nachází v podhůří Šumavy, žije zde necelých 12 tisíc obyvatel.

Prachatice vznikly jako trhovářská osada v 11. století. O několik století později byly již vzkvétajícím a obchodujícím městem na solné Zlaté stezce, žili zde převážně Němci. Největší rozmach nastal v 16. století, kdy byla postavena stará radnice, dokončeno opevnění města a přestavěn původní gotický kostel ze 14. století. Koncem 16. století zde měl své alchymistické dílny Vilém z Rožmberka. Třicetiletá válka a ztráta privilegií přinesly úpadek a donutily obyvatelstvo města přeorientovat se na zpracování dřeva. V roce 1938 se Prachatice staly pohraničním sudetským městem, které připadlo Německu.

V roce 1981 byla vyhlášena městská památková rezervace Prachatice a zastupitelstvo města schválilo svůj Program regenerace v roce 1994. Za svou činnost při obnově MPR byly Prachatice vyhlášeny Historickým městem roku 2002. Město pracuje systematicky a dlouhodobě si udržuje jedno z předních postavení v plnění Programu regenerace. Soustavnou péči a velmi dobrou spolupráci s vlastníky objektů a orgány státní památkové péče bylo dosaženo výrazného pokroku v obnově města a odstranění nejvýraznějších negativ.

V MPR se nachází 135 nemovitých kulturních památek, dominantou města je kostel sv. Jakuba Staršího se

zpřístupněnou věží. Město věnuje pozornost také obnově hradebního systému, jehož úseky nevykazují statické ani jiné závažné závady.

V roce 2010 se v rámci Programu regenerace prováděla obnova šesti měšťanských domů, části městského opevnění, Staré radnice a restaurování nástěnné malby v presbytáři kostela sv. Jakuba Většího. Město v loňském roce dokončilo rekonstrukci Městského divadla a budovy Kulturních a informačních potřeb. K dalším významným akcím patří systematická obnova historické podoby prostředí MPR, tj. rekonstrukce dláždění ulic a veřejných prostranství, včetně technické infrastruktury, završená v loňském roce, a dále také obnova historických podob fasád domů, která se průběžně provádí.

Město poskytuje finanční příspěvky na obnovu památek a nepamátkových objektů také přímo ze svého rozpočtu prostřednictvím Nadačního fondu města Prachatic pro rozvoj kultury a péči o památky.

Znojmo – MPR

Jihomoravský kraj

Znojmo, druhé největší město Jihomoravského kraje a historické centrum jihozápadní části Moravy, leží na levém břehu řeky Dyje, jihozápadně od Brna. Žije zde téměř 35 tisíc obyvatel.

Prostor města byl osídlen již v době prehistorické. Od osmého století n. l. se na skalním ostrohu naproti dnešnímu centru města a hradu rozkládalo rozsáhlé slovanské hradiště, které chránilo brod přes řeku Dyji. První písemná zmínka o Znojmě je v listině z roku 1048. Nejpozději v roce 1092 vzniklo samostatné úředně přemyslovské knížectví. Nejvýznamnější ze znojemských Přemyslovců Konrád II. Ota, založil v roce 1190 premonstrátský klášter v Louce. V letech 1222-1226 bylo Znojmo Přemyslem Otakarem I. povýšeno na královské město, první svého druhu na Moravě a opevněné hradbami, které se z velké části dochovaly dodnes. Velký rozkvět města nastal ve 13. a 14. stol., kdy Znojmo mělo již dlážděné ulice, vodovod, a dva špitály. V husitských válkách zůstalo město katolické a prokrálovské. Smrtí Zikmunda Lucemburského zde v roce 1437 vymřela dynastie Lucemburků. V průběhu třicetileté války zchudlé město dobyli Švédové, během tří dnů v roce 1645. Koncem 17. století bylo město postiženo epidemií moru. Znojmo zasáhly i napoleonské války, poprvé v roce 1805, kdy městem prošli Rusové i Francouzi před bitvou u Slavkova a podruhé v roce 1809, kdy se v blízkosti města odehrála bitva mezi francouzskými a rakouskými vojáky. Další rozvoj města nastal v 18. a 19. století v souvislosti s vybudováním císařských silnic do Brna, Prahy a Vídně a vybudováním Státní dráhy. Mnichovskou dohodou bylo Znojmo připojeno ke Třetí říši.

Městská památková rezervace Znojmo byla vyhlášena v roce 1971. Na jejím území se nachází 167 nemovitých kulturních památek, včetně národní kulturní památky rotundy sv. Kateřiny. V roce 1994 zastupitelstvo města schválilo Program regenerace MPR Znojmo. Město dlouhodobě pracuje na regeneraci území MPR a obnově kulturních památek. Postupně se provádí nové zadláždění ulic a náměstí, včetně sítí, mobiliáře a řešení sběrných míst odpadu.

V roce 2010 proběhla v rámci Programu regenerace obnova tří měšťanských domů. Do soutěže se město zapojilo také dokončením obnovy a zpřístupněním přízemních prostor domů č.p. 2/10 a 19/16 veřejnosti a revitalizací Karolíniných sadů. Mezi další aktivity města patří odkoupení místního pivovaru, nyní se zaměří na využití jednotlivých objektů. Město plánuje také další využití podzemí v rámci turistického ruchu.

Přehled výsledků regionálních kol soutěže o Cenu za nejlepší přípravu a realizaci Programu regenerace MPR a MPZ za rok 2010

(přihlášené obce jsou uváděny v pořadí podle umístění – celkem 47 účastníků)

Hlavní město Praha

Praha 1

Středočeský kraj

Kutná Hora

Slaný

Rakovník

Mšeno

Jihočeský kraj

Prachatice

Tábor

Nové Hradky

Třeboň

Karlovarský kraj

Cheb

Horní Blatná

Plzeňský kraj

Klatovy

Stříbro

Kašperské Hory

Ústecký kraj

Žatec

Kadaň

Krupka

Budyně nad Ohří

Liberecký kraj

Jilemnice

Lomnice nad Popelkou

Jablonec nad Nisou

Zákupy

Královéhradecký kraj

Jičín

Broumov

Pardubický kraj

Polička

Chrudim

Bystré

Žamberk

Jablonné nad Orlicí

Olomoucký kraj

Lipník nad Bečvou

Uničov

Zlaté Hory

Prostějov

Jihomoravský kraj

Znojmo

Boskovice

Slavkov u Brna

Kraj Vysočina

Třebíč

Pelhřimov

Telč

Jemnice

Velká Bíteš

Třešť

Moravskoslezský kraj

Příbor

Opava

Bílavec

Zlínský kraj

Uherské Hradiště

Holešov

**Soutěž Rady Evropy „Mladí fotografují památky“
– 5. ročník v ČR**

je dnes jednou z největších světových akcí na poli kulturního dědictví. V roce 2010 se jí zúčastnilo téměř 20 000 mladých lidí z 59 různých zemí světa.

Soutěž je učena studentům základních a středních škol, kteří zašlou fotografie, vyjadřující hlavní myšlenky Dnů evropského dědictví. Celá akce má podpořit zájem a znalosti našeho kulturního dědictví, podpořit znalosti historických budov a zahrad, venkovských a městských krajín uznávané památkové hodnoty či neobvyklé krásy. Soutěž má být zážitkem spojeným s uměleckým a památkovým dědictvím.

Vítězům soutěže firma Zoner opět věnuje ceny v hodnotě 50 000 Kč.

Vzhledem k velké mezinárodní prestiži soutěže se Sdružení rozhodlo vysílat na slavnostní vyhlášení ve Strasbourgu první tři umístěné, kteří tak dostanou možnost seznámit se s kolegy z jiných zemí, poznat evropské instituce a získat mnoho neocenitelných zkušeností.

Cena Ministerstva kultury za památkovou péči

Cena Ministerstva kultury za památkovou péči se uděluje k ohodnocení mimořádně významných výsledků nebo tvůrčích počinů dosažených v oblasti ochrany, zkoumání, uchovávání a prezentace kulturních památek, památkových rezervací, památkových zón nebo archeologických nálezů.

**U příležitosti oslav
Mezinárodního dne památek a sídel uděluje
ministr kultury Jiří Besser
Cenu za památkovou péči:**

Karlu Kibicovi (1930) za jeho zásadní osobní podíl při tvorbě teoretických principů a východisek plošné ochrany historických měst, za mimořádně významné celoživotní vědecké dílo v oblasti průzkumu a dokumentace historických radnic a velké zásluhy při výchově několika generací architektů v České republice.